

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Patraman Taras împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 18/18 din 22 ianuarie 2021,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-110/24

NR. PIGD 2-21022071-01-3ra-30012024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: Gr. Cazacu,
Instanța de apel : V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

16 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de
Autoritatea Națională de Integritate,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 11 februarie 2021, Patraman Taras s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ.

2. În motivarea acțiunii, a invocat că, la data de 27 ianuarie 2021, a recepționat Actul de constatare nr.18/18 din 22 ianuarie 2021, întocmit de către inspectorul de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Serghei Pleșca, prin care s-a decis inclusiv sesizarea organului de urmărire penală în vederea pornirii urmăririi penale în privința lui Patraman Taras, pe faptul suspiciunilor în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 352 alin.(2) Cod Penal, fără a se limita la circumstanțele constatate, obligarea lui Taras Patraman să rectifice declarațiile incomplete în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a actului de constatare.

3. Reclamantul a susținut că, potrivit argumentelor și probelor Autorității Naționale de Integritate, la data de 28 octombrie 2019, în temeiul art. 27 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.132 din 17 iunie 2016, a fost distribuită aleatoriu sesizarea nr.04-06/583 din 15 octombrie 2019, potrivit căreia, Taras Pataraman, activând în calitate de procuror în Procuratura Pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, ar fi ignorat prevederile art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea privind declararea averii și intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 la completarea declarațiilor de avere și interese personale anuale, pentru anii 2016-2018.

4. A menționat că, la etapa verificării, în declarațiile averii și intereselor personale pentru anii 2017-2018, s-a remarcat că, subsemnatul Taras Patraman, ar fi dobândit în proprietate în anul 2017 un automobil de model Volkswagen Golf, a/f 2009 la suma de 10 000 de lei, ceea ce a conturat bănuiala rezonabilă că, valoarea reală a automobilului ar fi fost indicată eronat, ori prețul de piață a unui automobil de așa model este de aproximativ de la 100 000 de lei.

5. Astfel, în baza informațiilor acumulate, la data de 5 noiembrie 2019 a fost emis procesul-verbal nr.371/18 de inițiere a controlului.

6. A indicat că, la data de 3 martie 2020, a fost înregistrată o notă de autosesizare cu nr.04-19/144 pe aceleași fapte, având același obiect, cu solicitarea de a iniția controlul respectării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale în privința lui Taras Patraman.

7. La data de 4 decembrie 2020, prin scrisoarea nr.04-18/5965, Autoritatea a invitat subiectul controlului să-și expună punctul de vedere privind pretinsa neinclușdere în declarația sa de avere și interese personale, pentru anul 2018, a datelor veridice despre prețul real achitat pentru achiziționarea automobilului de model Volkswagen Golf, a/f 2009.

8. A menționat reclamantul că, în urma recepționării punctului său de vedere, recepționat la data de 22 decembrie 2020, bazându-se pe informațiile acumulate, inspectorul de integritate Serghei Pleșca a concluzionat o încălcare și anume în partea ce ține de includerea datelor incomplete privind valoarea autovehiculului, constatând că, în declarațiile de avere și interese personale ale subiectului Taras Patraman sânt incluse date false cu privire la valoarea autovehiculului achiziționat la 5 iulie 2017, or, prețul declarat de 10 000 de lei este departe de prețul veridic achitat, fiind mai degrabă produsul înțelegerilor convenabile atât vânzătorului, cât și subiectului declarării.

9. A subliniat că, autoritatea a menționat că, autovehiculul respectiv a fost procurat în Elveția la preț 2500 CHF, echivalentul a 48 495,50 de lei, la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data de 27 aprilie 2017, fapt confirmat prin invoice-ul prezentat autorităților vamale la introducerea lui în Republica Moldova și explicațiile scrise ale lui Grigore Bojora, la 28 aprilie 2017, care a finalizat procedura de import a autovehiculului uzat de model Volkswagen Golf, a/f 2009, cu valoarea în vamă în mărime de 120 000 de lei, pentru onorarea obligațiilor vamale pentru importul definitiv al autovehiculului de 8 ani, fiind suportate cheltuieli în mărime de 20 621 de lei. Deci, valoarea minimă materială a autovehiculului respectiv, formată din cumulul cheltuielilor suportate de Grigore Bojora este de 69 116,50 de lei, iar valoarea orientativă minimală de piață este de 120 000 de lei.

10. A invocat reclamantul că, inspectorul de integritate a indicat în motivarea actului de control că, potrivit răspunsului SRL "Simplas", ce gestionează portalul de anunțuri deschis publicului la adresa URL www.999.md, articolul publicitar privind expunerea la vânzare a autovehiculului de model Volkswagen Golf, a/f 2009, culoare neagră, n/î XXXXX, a fost actualizat la 04 iulie 2017, prețul de vânzare fiind de 7 850 Euro, echivalentul a 161 681,74 de lei. Dreptul de proprietate asupra

autovehiculului respectiv este înscris pe numele lui Patraman Taras la 05 iulie 2017, fiindu-i atribuit n/î XXXXX.

11. Prin urmare, apreciind cumulul de probe sus indicate, inspectorul de integritate a constat că, în declarațiile de avere și interese personale ale subiectului Taras Patraman, sânt incluse date false cu privire la valoarea autovehiculului achiziționat la 5 iulie 2017, or, prețul declarat de 10 000 de lei, nu este prețul veridic achitat, fiind mai degrabă produsul înțelegerilor convenabile atât vânzătorului, cât și subiectului declarării. Chiar dacă contractul de vânzare-cumpărare reflectă o realitate convențională în partea ce ține de valoarea autovehiculului, pentru a da dovadă de deplină integritate profesională și exemplu personal, Taras Patraman urma să declare datele complete cu privire la valoarea bunului dobândit.

12. Reieșind din extrasele bancare, inspectorul de integritate a ajuns la concluzia că, pentru achiziționarea autovehiculului sus menționat, Taras Patraman dispunea de mijloace bănești în mărime de 100 000 de lei sub formă de credit contractat la 03 mai 2017 și banii cheș eliberați din contul de card salarial în perioada 01.01.2017 - 05.07.2017 în mărime de 92 793,50 lei, astfel că, la data de 05.07.2017 Taras Patraman dispunea de suma de 192 793,50 lei pentru procurarea autovehiculului la valoarea de piață de 161 681,74 lei.

13. A indicat reclamantul că, în cadrul controlului, fiindu-i solicitat punctul de vedere, a declarat că, la data de 5 iulie 2017, a achiziționat automobilul de model Volkswagen Golf, a/f 2009, culoare neagră, de la Bajora Grigorii, în baza contractului de vânzare-cumpărare, în sumă de 10 000 lei, achitând pentru automobil în numerar cu bani retrași de pe contul de card de salarizare, dar nu a păstrat cecurile. În declarația de venituri și interese personale, valoarea declarată a autoturismelor deținute de persoanele care depun declarația, este indicată în coloana ”valoarea bunului conform documentului care îi certifică proveniența”, la fel, nu există un alt document care să ateste achiziția în anul 2017 a automobilului Volkswagen Golf și astfel, indicând suma conform contractului din 5 iulie 2017, a procedat în deplină conformitate cu cerințele declarației pe care a completat-o.

14. A relatat că, în explicațiile scrise nu a invocat faptul că, a retras anume suma de 10 000 de lei în aceeași zi și prin aceeași operațiune, considerând neesențială această specificare, însă concretizează că la moment îi avea acumulați din sursa de salariu, în urma mai multor extrageri repetate pe parcursul a diferite zile.

15. A indicat că, nu a văzut anunțul pe internet, la care a făcut referire inspectorul de integritate și în baza căruia ultimul a stabilit prețul automobilului procurat de reclamant. În luna iulie anului 2017, Taras Patraman

a căutat un automobil mai ieftin ca să-l procure, dar nu a căutat în internet anunțuri privind vânzarea automobilului Volkswagen, deoarece nu îl interesau automobilele de modelul dat, automobilul respectiv văzându-l în parcarea de vânzare a automobilelor în mun. Chișinău. Colaboratorii parcării i-au comunicat că, automobilul este în stare avariata și nu aparține organizației lor, ulterior fiind organizată întâlnirea cu proprietarul automobilului, personal nici nu l-a contactat pe proprietar și pentru acest automobil a achitat suma de 10 000 de lei.

16. A subliniat că, niciodată nu ar fi căzut de acord să cumpere automobilul dat la prețul de 7 850 de euro, comunicând de asemenea că, nu a cunoscut și nici nu s-a interesat despre când proprietarul precedent a introdus automobilul dat în țară și cât ultimul a achitat pentru devamarea acestuia. După câte cunoaște Taras Patraman, nici un act normativ nu-l obligă de a vinde automobilul cu un preț anumit, vânzătorul fiind în drept să stabilească de sine stătător prețul mărfii sale.

17. Consideră că, aprecierea inspectorului de integritate Serghei Pleșca, formulată prin expresia „fiind mai degrabă produsul înțelegerilor convenabile”, cu ignorarea totală atât a declarațiilor subiectului controlului, vânzătorului, cât și a expertului IP „Agenția Servicii Publice”, este una vagă, constituind, de fapt, o presupunere subiectivă, dar nu o constatare reală, obiectivă și veridică.

18. La fel, constată că, aprecierea inspectorului de integritate precum că, „în declarațiile de avere și interese personale ale subiectului Taras Patraman sunt incluse date false” este una vădit neîntemeiată, lipsită de suport probatoriu și respectiv, ilegală, or, această afirmație este o încălcare directă a principiului prezumției de nevinovăție, garantat inclusiv la art.21 din Constituția Republicii Moldova, concluziile inspectorului fiind făcute reieșind doar din presupunerile sale, fără a face referințe la careva fapte obiective.

19. A accentuat reclamantul că, în timpul controlului îndelungat, inspectorul nici nu a dispus efectuarea expertizei privind stabilirea prețului automobilului procurat de reclamant, deși dreptul de a dispune expertiza este expres stipulat de art.32 alin.(7) din Legea nr.132/2016 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

20. A menționat reclamantul că, inspectorul de integritate nu a stabilit că, Taras Patraman a avut intenția directă de a face declarații necorespunzătoare adevărului, prin includerea datelor false cu privire la valoarea autovehiculului Volkswagen Golf a/f 2009 în declarația depusă, astfel, lipsind latura subiectivă a infracțiunii de fals în declarații. Inspectorul singur a stabilit că, la momentul achiziționării automobilului, Taras Patraman avea în dispoziție cel puțin 192

000 de lei, fapt lipsit de sens și în partea ce ține de declararea datelor necorespunzătoare privind averea, având în vedere că, veniturile reclamantului îi permiteau să procure un automobil și mai scump.

21. Totodată consideră, afirmația inspectorului de integritate precum că „pentru a da dovadă de deplină integritate profesională și exemplu personal, Taras Patraman urma să declare date complete cu privire la valoarea bunului dobândit”, reclamantul interpretând-o ca o instigare întru comiterea acțiunilor contrare prevederilor legale, făcând referire la prevederile art.141 alin. (2) lit. a) Cod Administrativ, care indică că, un act administrativ individual este nul, dacă executarea lui cere săvârșirea unei fapte ilegale, care constituie o componentă de contravenție sau de faptă penală.

22. A susținut că, potrivit art. 20 alin. (2) lit. a) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate are obligația să-și îndeplinească atribuțiile cu obiectivitate, respectând principiile legalității, independenței, imparțialității, transparenței, confidențialității, celerității, integrității, egalității, al dreptului la apărare și al buneii administrări, iar din actul de constatare se deduce cu certitudine faptul că, inspectorul de integritate Pleșca Serghei a făcut concluzii bazate pe propriile convingeri și presupuneri, concomitent formulând acuzații în privința lui Taras Patraman, lipsite de suport probatoriu, or reclamantul nu a introdus în declarație date false, nu a avut înțelegeri clandestine cu persoane terțe referitor la prețul automobilului și plățile efectuate, precum și nu a avut intenția de a ascunde informațiile veridice la momentul completării declarației.

23. A remarcat că, potrivit pct.11 lit. f) din Instrucțiunea privind modul de completare a declarației de avere și interese personale nr. 2 din 13 ianuarie 2017, la coloana „valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența” se indică valoarea (costul), menționată în documentul care certifică proveniența bunului mobil. În cazul în care bunul mobil a fost obținut prin tranzacții de vânzare-cumpărare (inclusiv prin procură) se indică valoarea contractuală, or includerea în declarație a altor informații decât cele confirmate prin contractul de vânzare-cumpărare încheiat la data de 05 iulie 2017 ar fi constituit întocmai includerea intenționată a unor date false în declarația de avere și interese personale.

24. Punctează că, contrar prevederilor art. 33 lit. a) și d) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, cât și art.70 alin.(1) Cod Administrativ, Taras Patraman nu a fost informat imediat despre inițierea controlului cât și despre drepturile sale, iar drept consecință fiindu-i încălcat și dreptul la apărare.

25. A menționat că, contrar prevederilor art. 31 alin. (1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost încălcat termenul de 15 zile pentru verificarea prealabilă a sesizării, astfel sesizarea fiind înregistrată la data de 15 octombrie 2019, iar procesul-verbal de inițiere a controlului fiind emis la data de 05 noiembrie 2019, după 21 de zile, fapt care denotă nulitatea acestuia. Subsidiar, invocă și încălcarea tuturor termenilor de examinare a procedurii administrative reglementat la art. 60 Cod Administrativ, or, dispoziția nr.6d a fost emisă la 21 mai 2019, controlul a fost inițiat în baza procesului-verbal nr.371/18 din 05 noiembrie 2019, iar Actul de constatare datează cu data de 22 ianuarie 2021. Respectiv, controlul a durat 20 de luni, ceea ce depășește orice termen rezonabil statuat inclusiv în jurisprudența CtEDO.

26. În aceeași ordine de idei, invocă și nulitatea actului de sesizare înregistrat la data de 15 octombrie 2019 de Autoritatea Națională pentru Integritate, or, prin rezoluție sesizarea a fost înregistrată cu nr.04-06/583 la 15 octombrie 2019, pe când, însăși sesizarea are numărul de expediere 04-06/296 din 21 octombrie 2019, fapt care denotă un șir de întrebări și pune la îndoială legalitatea întregului proces.

27. Reclamantul a menționat că, contrar prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, din actele dosarului nu este posibil de stabilit respectarea procedurii distribuirii aleatorii a sesizării, or în acest sens nu este anexat un proces-verbal, extras sau alt act confirmativ, fapt care la fel denotă nulitatea actului de sesizare și ilegalitatea întregului control.

28. A invădat că, la efectuarea controlului, Autoritatea Națională de Integritate a încălcat vădit principiile de care urma să se orânduiască în virtutea prevederilor art.3 lit. a), c), d) și i) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, și anume principiile legalității, imparțialității, transparenței și a dreptului la apărare.

29. A solicitat, Taras Patraman recunoașterea ilegalității actului de constatare nr. nr.18/18 din 22 ianuarie 2021 și declararea nulității Actului de constatare nr.18/18 din 22 ianuarie 2021, emis de inspectorul de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

30. Prin hotărârea din 2 martie 2022, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ, înaintată de Patraman Taras împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului administrativ.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

31. La 28 martie 2022, în interiorul termenului legal prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Patraman Taras a depus apel nemotivat, iar la data de 14 iunie 2022 a fost depusă motivarea apelului, prin care apelantul a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

32. Prin decizia din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 2 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Patraman Taras împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.18/18 din 22 ianuarie 2021.

33. S-a emis o nouă decizie, prin care: s-a admis parțial acțiunea înaintată de Patraman Taras împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.18/18 din 22 ianuarie 2021. S-a anulat pct. 3 din Actul de constatare nr.18/18 din 22 ianuarie 2021, emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Patraman Taras. În rest, acțiunea s-a respins.

34. În motivarea soluției, instanța a concluzionat că, obiect al controlului judecătoresc în prezentul litigiu, îl constituie Actul de constatare nr. 18/18 din 22.01.2021, prin care s-a decis: 1. Se încetează procedura de control a averii și intereselor personale în privința dlui Taras Patraman, procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în circumstanțele descrise în prezentul act; 2. Se sesizează organul de urmărire penală în vederea pornirii urmăririi penale a d-lui Taras Patraman, pe faptul suspiciunilor în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 352 alin. (2) Cod Penal, fără a se limita la circumstanțele constatate; 3. Se obligă Taras Patraman să rectifice declarațiile incomplete în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a actului de constatare; 4. Se informează subiectul controlului cu prezentul act de constatare și despre dreptul de a-l contesta în instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.310-317 dosar administrativ).

35. În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel a reținut că, în urma controlului respectării de către Taras Patraman, procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale în perioada de referință 01.08.2016 – 21.03.2019, inspectorul de integritate a constatat inexistența diferenței substanțiale între averea dobândită și venitul obținut, tot odată a constatat lipsa căror va divergențe dintre datele declarate de subiect și

informația oficială în acest sens, cu excepția includerii în declarațiile de avere și interese personale anuale pentru anul 2017 și anul 2018, a datelor incomplete cu privire la valoarea autovehiculului de model Volkswagen Golf, dobândit la 5 iulie 2017. Drept urmare, inspectorul de integritate, conducându-se de prevederile art.19, art.36 alin. (1)-(4) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, a emis Actul de constatare nr.18/18 din 22.01.2021 prin care a decis: 1. Se încetează procedura de control al averii și intereselor personale în privința dlui Taras Patraman, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în circumstanțele descrise în prezentul act; 2. Se sesizează organul de urmărire penală în vederea pornirii urmăririi penale a d-lui Taras Patraman, pe faptul suspiciunilor în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 352 alin. (2) Cod Penal, fără a se limita la circumstanțele constatate; 3. Se obligă Taras Patraman să rectifice declarațiile incomplete în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a actului de constatare; 4. Se informează subiectul controlului cu prezentul act de constatare și despre dreptul de a-l contesta în instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) (f.d.6-20, dosar administrativ f.d.310-317).

36. Astfel, reieșind din concluziile finale ale inspectorului de integritate, instanța de apel a reținut că, acestea sunt contradictorii, or, potrivit pct.1 din partea dispozitivă a actului enunțat, procedura de control al averii și intereselor personale în privința dlui Taras Patraman, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale se încetează, în același timp potrivit pct.3 al actului, Taras Patraman a fost obligat să rectifice declarațiile incomplete în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a actului de constatare.

37. Colegiul notează că, această situație creează incertitudine în concluziile inspectorului de integritate, fapt ce indică asupra necesității anulării acestuia, or, concluziile reținute din actul contestat sunt contradictorii.

38. Totodată, instanța de apel a reținut că, apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul pârâtei/intimate Autoritatea Națională de Integritate precum că, actul de constatare nr.18/18 din 22.01.2021, este legal și întemeiat. Or, la examinarea în instanța de contencios administrativ a acțiunii cu privire la anularea acestuia, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, care la caz nu s-a materializat în realizarea acestui deziderat prin prezentarea probelor ce ar demonstra contrariul celor invocate de către apelantul/reclamant Patraman Taras.

39. În același context, instanța de apel a notat că, în temeiul art. 21 Cod administrativ, care instituie principiul legalității și în baza art. 3 din Legea nr.132, prin care sânt reglementate principiile de activitate a ANI, autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative, fapt care nu s-a întâmplat în această speță.

40. Reieșind din considerentele expuse supra și având în vedere că, instanța de apel a constatat că, concluziile inspectorului de integritate sunt contradictorii, or, ultimul prin actul contestat dispune încetarea procedurii de control al averii și intereselor personale în privința lui Taras Patraman, tot odată prin pct.3 al actului de constatare al Autorității Naționale de Integritate nr.18/18 din 22.01.2021, subiectul supus controlului integrității a fost obligat să rectifice declarațiile incomplete în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a actului de constatare, instanța de apel a conchis că, pct.3 din actul contestat urmează a fi anulat

41. Colegiul a mai notat că, prima instanță nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat pe deplin circumstanțele menționate, care, însă, necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cazului dat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

42. La 22 decembrie 2023, Autoritatea Națională de Integritate, a declarat recurs, completat ulterior, împotriva deciziei din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

43. În motivarea recursului, în esență, Autoritatea Națională de Integritate, a susținut că hotărârea Curții de Apel Chișinău este nejustificată. Recurentul consideră că instanța de apel a emis o hotărâre total nemotivată, cu interpretarea legilor contrar jurisprudenței, cu aprecierea arbitrară și nerezonabilă a probelor anexate la dosar, fără a lua în considerație argumentele Autorității Naționale de Integritate.

44. Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

45. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

46. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

47. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

48. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că, decizia a fost notificată Autorității Naționale de Integritate, în mod electronic, la 24 decembrie 2023. Cererea de recurs a fost înregistrată la 22 decembrie 2023, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

50. Din analiza prevederilor art.245¹ din Codul administrativ reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

51. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

52. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

53. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurată.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

56. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

57. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de judecată și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

59. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

60. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest

sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

61. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc